

РЕШЕНИЕ

№ 1412

гр. София, 06.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 21.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **11750** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. 40, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).

Образувано е по жалба на Д. Е. И., чрез пълномощник, срещу решение № 94-6199/09.12.2022 г. на главен секретар на министерство на образованието и науката, по заявление за достъп до обществена информация рег. №94-6199/2811.2022 г., в частта по т. 2 и 4 от заявлението, като според оспорващ в обжлваните части е обективиран отказ от предоставяне на исканата информация по заявлението. Жалбоподател твърди, че противно на решението, според него исканата информация в тези части на заявлението се съхранява в МОН. Прилага преписи от заявление и решение към последното по искане от трето лице през 2021 г. Искането е за отмяна на решението и присъждане на разноски за производството пред съда.

Ответник, главен секретар на МОН, оправомощен със заповед РД09-424/15.03.2018 г. на министър на образованието и науката като орган по ЗДОИ, чрез процесуален представител оспорва жалбата. Искането по заявлението е уважено, административният орган е постановил акта си по наличната в МОН информация, а по отношение на твърдяните откази по жалбата – подобна информация, с оглед динамиката на данните не се създава и съхранява. От оспорваното решение е видно, че ответник е предоставил търсената информация по ЗДОИ, така както е събрана в хода на административното производство. Претендира се присъждане на юрк. възнаграждение и се оспорва адв. възнаграждение, претендирано от жалбоподател

като прекомерно.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и събраните писмени доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима.

Подадена е в срок, от лице с правен интерес срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 58, ал. 1 АПК, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл. 40, ал. 1 ЗДОИ.

Съдът приема, че в случая заявлението за достъп до обществена информация съдържа всички необходими реквизити по чл. 25 от ЗДОИ. Обосноваването на правния интерес за достъп до търсената информация, не е задължителен елемент на заявлението по чл. 25, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ.

На 28.11.2022 г. жалбоподател депозира заявление по ЗДОИ, в което в четири пункта иска от министър на образованието и науката да му бъде предоставена по ЗДОИ информация: 1. Общ брой ученици, които са посещавали българско неделно училище в чужбина; 2. Брой ученици, престанали да посещават БНУ в чужбина, разбити по ниво на обучение, до което са достигнали при напускане на училище; 3. брой ученици, завършили 12 клас в БНУ в чужбина; 4. Брой ученици, посещавали БНУ в чужбина и продължили образованието си в България, разбити по ниво на обучение, от което са продължили образованието си.

Не е спорно по делото, че ответникът по принцип е задължен субект по смисъла на чл. 3 ЗДОИ и следва да предоставя на гражданите информация, която създава или съхранява в кръга на неговата компетентност и е налична.

Във връзка с постъпилото заявление в МОН е образувана административна преписка, като от длъжностно лице, директор на дирекция ЧРАО е изисквана налична информация по заявлението. В два доклада са дадени подробни и анализирани данни по исканата от жалбоподателя информация. На 09.12.2022 г. по електронна поща, както е поискал жалбоподател му е изпратено частично обжалваното, решение.

Жалбоподател, позовавайки се на приложеното към жалбата решение, издадено от същия орган по искане на трето лице, твърди, че по п. 2 и 4, за които ответник твърди, че не се съхранява търсената информация неправилно е отказан достъп до тази информация. Съдът, намира приложимостта на решение 94-5963/21.11.2022 г., издадено по ЗДОИ, като основание, от което да се вади заключение, че органът разполага и съхранява информация, която в съответствие с исканата по пунктове информация може да предостави на жалбоподател. От пръв прочит се установи, че заявленията, независимо, че са свързани с информация за дейност на БНУ са насочени към различни данни, които са заявени. Различията в заявленията очевидно не са повод да се възразява относимостта на предходно заявление, защото съдът прима косвено, че такава информация, свързана с БНУ, ценено с разходването на публичен финансов ресурс следва да се съхранява при ответника.

Според определението, дадено в чл. 2, ал. 1 ЗДОИ „обществена информация“ е всяка информация, свързана с общественния живот в РБългария, която дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона лица. По своя характер обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна. По смисъла на ЗДОИ официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия, а служебна - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната

информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации. Тъй като в случая, служебна информация не покрива заявената по искането, съдът прие, че исканата по заявлението от 28.11.2022 г. информация е обществена.

Законово определената цел на искането за предоставяне на достъп до информация по реда на чл. 2, ал. 1 ЗДОИ е лицето, което търси информацията да си състави собствено мнение за дейността на задължения субект. За да е възможно съставянето на такова мнение, информацията трябва да е налична, т. е. актът, съдържащ официалната обществена информация да е издаден, а служебната обществена информация вече да е събрана или създадена и то от задължения субект, при и по повод на неговата дейност. Съдът приема, че жалбата е основателна, в частта по предоставена/непредоставена информация по т. 2 и 4 от заявлението. Основателно е оплакването, че по същество органът не се произнося, а предлага информация, за която жалбоподател твърди и е така, че не е заявена. Не е искана информация за това, с какъв документ, кога и с каква значимост БНУ удостоверява провеждани образователни дейности. В становището по същество, ответник насочва и образователните дейности на БНУ към страни в които имало по компактно българско население, което не е от интерес на жалбоподателя и съдът може да направи извод, че нетърсената информация не е информация по см. на ЗДОИ.

Правопораждащ факт за задължителното произнасяне по реда на чл. 28-36 от ЗДОИ на МОН е характерът на исканата информация. Ако исканата от заявителя информация е обществена по своя характер, органът е длъжен да се произнесе по направеното искане, като предостави или откаже предоставянето на исканата информация с оглед на ограниченията по чл. 37, ал. 1 ЗДОИ. Ако исканата информация не е обществена по своя характер, за сезирания орган няма да е налице задължение за произнасяне, тъй като компетентността му не би имала обект, по отношение на който да бъде упражнена. В случая се констатира безпротиворечиво, че исканата информация попада в обхвата на чл. 2 и чл. 17, ал. 1 от ЗДОИ, поради което и на изследване подлежат предпоставките на чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ, чиято липса, по аргумент на противното, обуславя осигуряване на достъп до ОИ.

Съгласно общата разпоредба на чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ, която не дерогира приложението на чл. 17, ал. 3 във връзка ал. 2 ЗДОИ, основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато: 1. исканата информация е класифицирана информация /чл. 7, ал. 1 и чл. 9, ал. 2 от с.з./ или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл. 13, ал. 2 с.з. /служебна обществена информация, когато е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение /мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации/; и/или съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи/; 2. достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. В случая МОН не е изследвал предпоставките по смисъла на чл. 37, ал. 1 ЗДОИ, включително засегнати ли са интересите на трети лица и дали те да са обективирали изричен отказ от предоставяне на исканата ОИ, както и дали е налице или не надделяващ обществен интерес, нито по чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ. След като ответник представя обобщена информация по т. 1 от

заявлението за брой ученици посещавали БНУ, като цяло съдът не приема, че не може да се съхранява и информация, приложима към исканата по т. 2 и 4 от заявлението. По отношение на останалата информация. Съгласно чл. 33 ЗДОИ когато органът не разполага с исканата информация и няма данни за нейното местонахождение, в 14-дневен срок той уведомява за това заявителя. В случая по отношение на информацията свързана с данни за дейност на БНУ, така както е поискано в заявлението по п. 2 и 4 самите искания, са с конкретна информация, която следва да се съхранява от МОН, по данни изпращани от различни БНУ.

Предоставянето на информация по начина поискан от жалбоподателя, по отношение на информацията с която ответникът твърди, че не разполага, не съответства на целта на ЗДОИ. Този закон дава възможност на заявителите да получат интересуваша ги конкретна информация, посочена в съответния източник. Законът не предвижда възможност заявителите на информацията да поискат обобщаване на налична информация по зададени от тях критерии и не задължава задължените субекти да я предоставят по описания в заявленията начин. Законът гарантира правото на достъп до конкретна информация, която при поискване следва да бъде индивидуализирана. След предоставянето на информацията лицето може да си съставя мнение и в тази връзка да я обобщава по каквито критерии то си поиска. В случая жалбоподателят е задал критерии и е поискал информация, с която МОН не може да твърди, че не разполага. Отговорът, даден по п. 1 от заявлението може да се извлече единствено на данни, дадени от БНУ до МОН. Насочването на жалбоподателя за извършване на справки от интернет страница на МОН не е предоставяне на исканата информация, както се иска по заявлението.

По изложените съображения, съдът приема, че подадената жалба е основателна и доказана по правно основание и следва да бъде уважена, а отказът - отменен като издадена от компетентен орган /ТР № 4/22.04.2004 г. по дело № ТР-4/2002 г. ВАС/, при спазване на процесуалните правила, но в противоречие с материалния закон и неговата цел, както и при липса на мотиви /чл. 146, т. 2 от АПК във връзка с чл. 38 ЗДОИ/. На основание чл. 41, ал. 1 от ЗДОИ МОН дължи ново произнасяне по заявлението на жалбоподателя, по т. 2 и 4 от заявлението като следва да бъде спазен срокът чл. 28, ал. 1 от ЗДОИ – 14 дни.

Развитите в обстоятелствената част на жалбата твърдения и съображения на жалбоподателя се споделят изцяло от съда, който ги намира за основателни и извежда своите окончателни правни изводи при прилагане на правилата за разпределение на доказателствената тежест в процеса по смисъла на чл. 170, ал. 1 от АПК, защото ответникът не доказва съществуването на фактическото основание, посочено в акта и изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали за неговото постановяване, за да настъпят разпоредените с издаването му неблагоприятни за оспорващата страна последици.

С оглед изхода от спора и чл. 143, ал. 1 от АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени разноски в общ размер 1010.00 /хиляда и десет/ лева, а възражението за прекомерност на адв. вознаграждение не се уважава, предвид, че минималното по адм. дела без материален интерес по последните изменения на наредбата за минималните размери на адв. вознаграждения е 1000 лева.

По тези съображения, съдът

Р Е Ш И

ОТМЕНЯ по жалба на Д. Е. И., решение № 94-6199/09.12.2022 г. на главен секретар на

МОН в частта, с която е отказан достъп до обществена информация по т. 2 и 4 от заявление № 94-6199/28.11.2022 г.

ВРЪЩА административната преписка на главен секретар на на МОН за ново произнасяне по заявление за достъп до обществена информация с вх. 94-6199/28.11.2022 г. по т. 2 и т. 4, съгласно мотивите на настоящото решение.

ОПРЕДЕЛЯ 14 /четиринадесет/ дневен срок за произнасяне, който започва да тече от момента на влизане на съдебното решение в законна сила.

ОСЪЖДА Министерство на образованието и науката да заплати на Д. Е. И., ЕГН [ЕГН] сумата 1010 (хиляда и десет) лева, представляваща направените по делото разноски.

Решението не подлежи на обжалване.

съдия: